
สร้างหนังสือเสียงระบบเดซี ด้วยซอฟต์แวร์ โอบิ

ภาพรวมการอบรม

- หนังสือเสียงระบบเดซีคืออะไร
- ติดตั้ง **Obi**
- สร้าง **project** ใหม่
- เปิด **project**
- อธิบายพื้นที่บนหน้าจอ **Obi**
- สร้างหนังสือ
- ใส่ **metadata**

- สร้าง **section**
- ใส่เสียงใน **section**
- จัดการ **section**
- จัดการ **phrase**
- ใส่เลขหน้า
- สร้างหนังสือเดซี

หนังสือเสียงระบบเดซีคืออะไร

- ไฟล์เสียง และชุดข้อมูลประกอบไฟล์เสียง
- มาตรฐาน **Daisy Consortium** ล่าสุดคือ **Daisy 3**
- ใช้ซอฟต์แวร์สำหรับอ่านหนังสือระบบเดซีอ่าน
- ผู้ใช้และสามารถข้ามไปฟังบท ตอน หรือหน้าต่างๆ ของหนังสือ หรืออาจอ่านข้อความบนจอพร้อมกับการฟังเสียงอ่านได้
- มักเผยแพร่เป็นซีดี ซึ่งอ่านได้ด้วยคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องอ่านซีดีหนังสือเสียงระบบเดซีโดยเฉพาะ

ตัวอย่างหนังสือเสียง

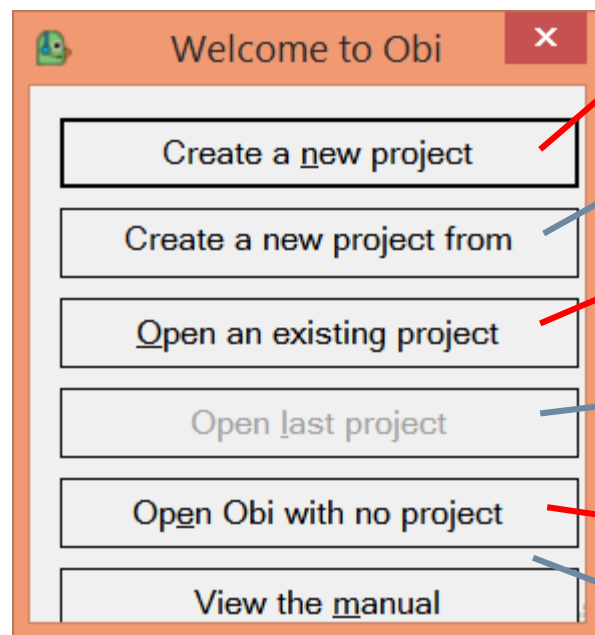
- ฟังโดยใช้โปรแกรม Amis (อามี)
  - เปิดฟังจาก CD
  - หรือเปิดไฟล์เดออร์ที่มีหนังสือเสียงระบบเดซีเก็บอยู่

ติดตั้ง Obi

- ขั้นตอนการติดตั้งอย่างละเอียด

การสร้าง project ใหม่

- เปิดโปรแกรมโอบี ด้วยการดับเบิลคลิกที่ไอคอน
- เมนูต้อนรับ

สร้าง project ใหม่

สร้าง project มีโครงหนังสือจาก Daisy3

เปิด project ที่สร้างไว้ หรือมีอยู่แล้ว

เปิด project ที่ทำงานค้างไว้ล่าสุด

เปิด Obi เปล่าๆ โดยไม่มี project

ดูคู่มือ (ภาษาอังกฤษ)

ตัวเลือกเมื่อสร้าง project ใหม่

ช่อง Title ตั้งชื่อภาษาไทยได้

คลิกเอาเครื่องหมายถูกออกจากช่อง Automatically create ...

The screenshot shows a dialog box titled "Create a new project". It contains the following elements:

- Title:** A text box containing "Untitled Obi Project".
- Automatically create a title section with this title:** A checkbox that is currently checked.
- ID:** A text box containing "c920cee4-ce23-4251-b5c8-574352e74d0f". To its right is a "Generate" button.
- Location:** A text box containing "C:\Users\... \Documents\Untitled Obi Project\project.ob". To its right is a "Select" button.
- Buttons:** "OK" and "Cancel" buttons are located at the bottom center.

Red arrows point to the Title and ID fields. Blue arrows point to the checkbox and the Select button.

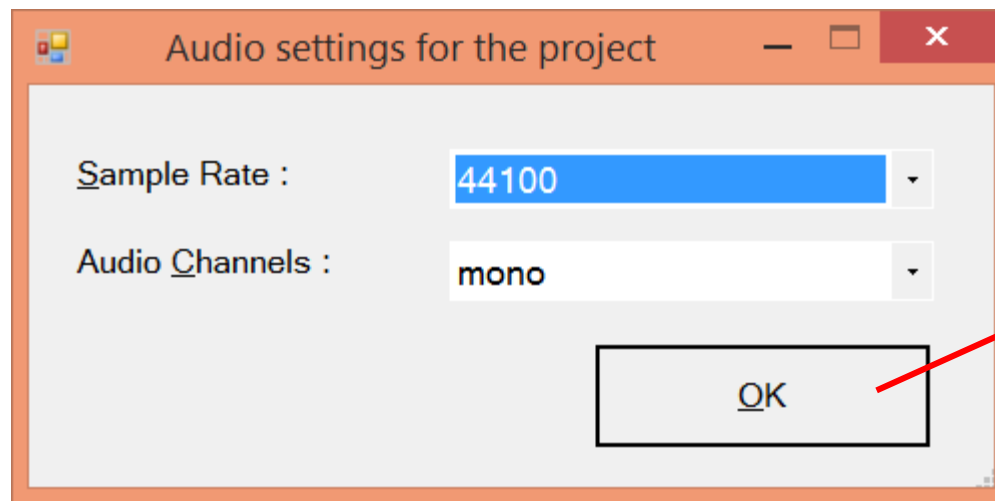
ช่อง ID ไม่ต้องเปลี่ยน

ช่อง Location สามารถเปลี่ยนที่ได้ ด้วยการคลิก Select

เสร็จแล้วคลิก **OK** เพื่อสร้าง project

เปิด project ใหม่: เลือกระดับคุณภาพการบันทึกเสียง

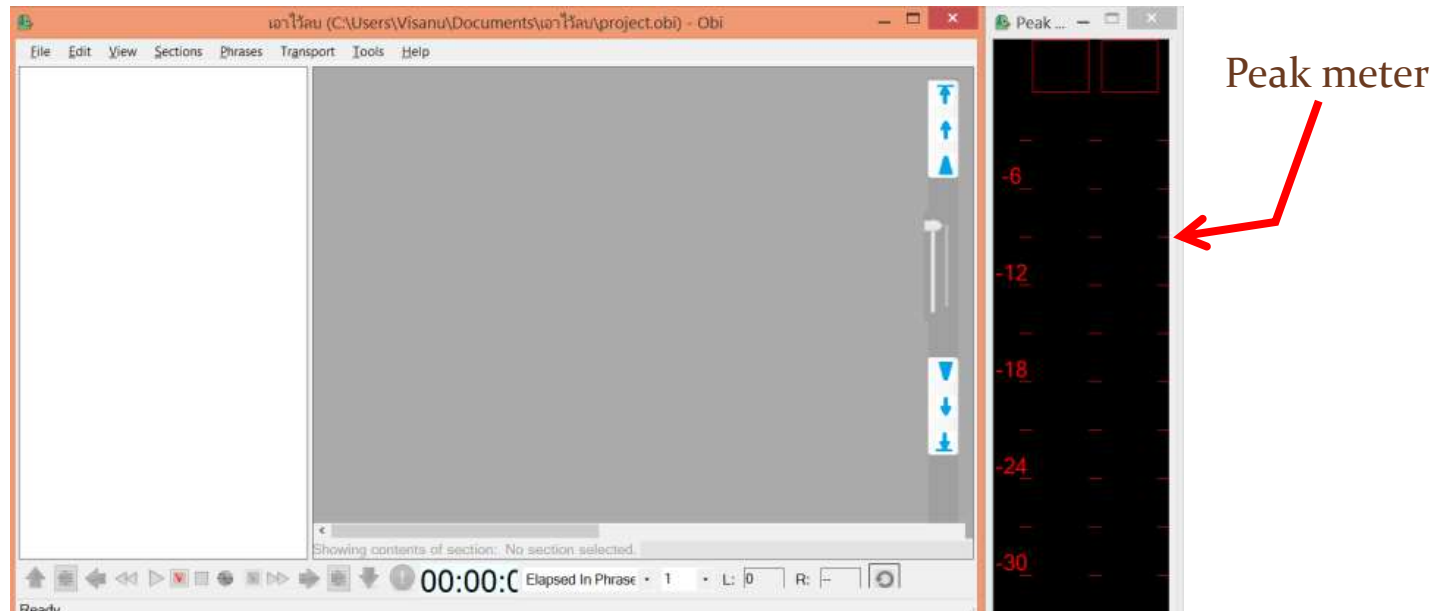
- ก่อนเข้าสู่หน้าจอหลัก คลิก **OK** อีกครั้ง
ให้ตัวเลือกรายการที่ระบบให้

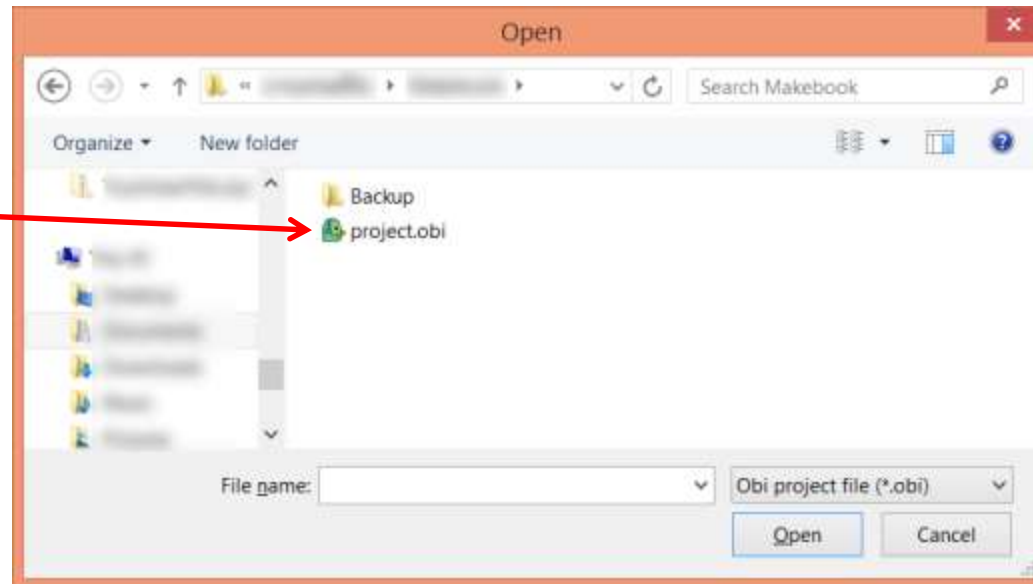
เปิด project ใหม่: หน้าจอที่ยังไม่ได้สร้างโครงหนังสือ

- Peak meter ด้านขวามือ อาจมีมาด้วยหรือไม่มี เลือกเปิดหรือเปิดเองได้ โดยเลือกเมนู View → Show peak meter

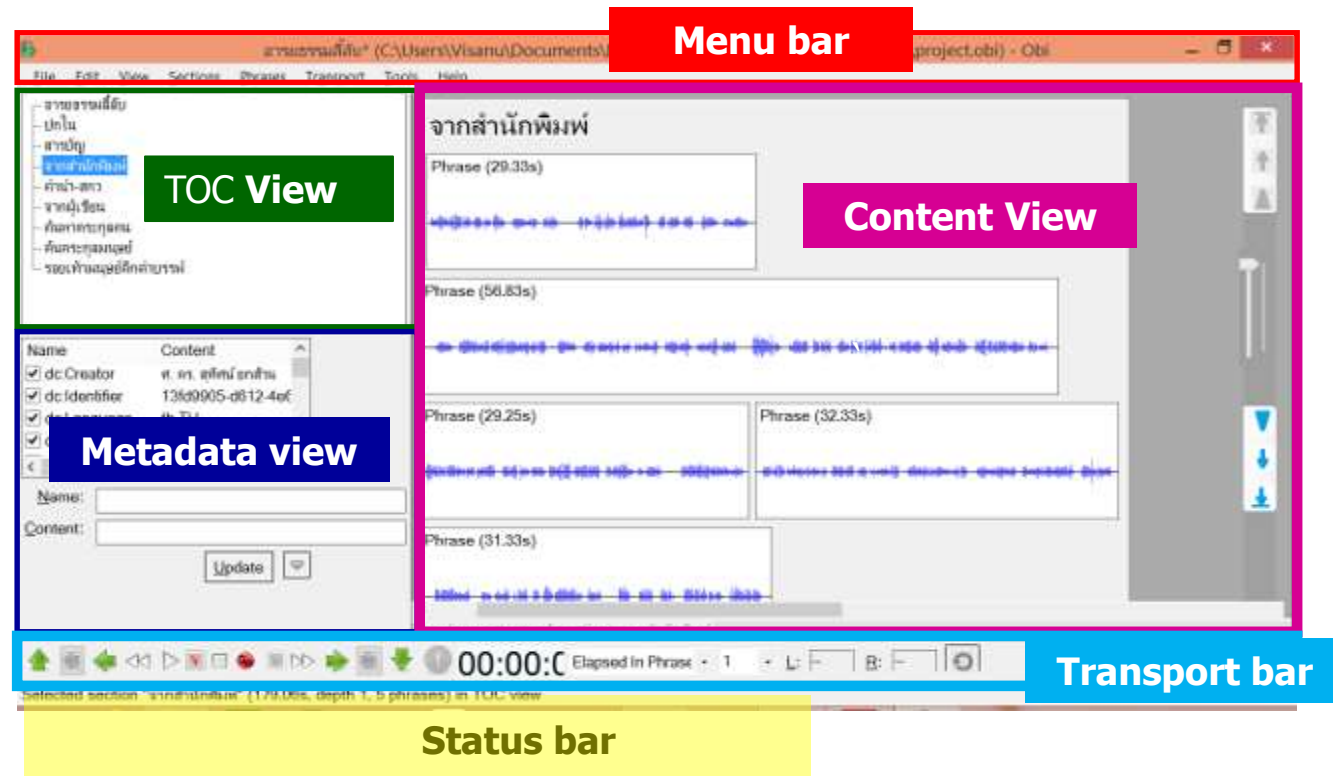

เปิด project ที่มีอยู่แล้ว

- ในหน้าต่างเปิดไฟล์ หาไฟล์เดออร์ที่มีนามสกุล **.obi**
- โดยทั่วไปจะใช้ชื่อว่า **project.obi**
- ดับเบิลคลิกที่ชื่อ

รูปแบบพื้นที่หน้าจอของโปรแกรมโอบี

สร้างหนังสือเสียงระบบเดซีสักเล่ม ต้องทำอะไรบ้าง?

- เปิด project ใหม่
- กำหนดค่า metadata
- สร้างโครงหนังสือ (สร้าง section ต่างๆ)
- อัปเดตเสียงบอกรายละเอียดหนังสือเดซี ตามมาตรฐานของห้องสมุดคนตาบอดฯ
- บันทึกเสียง ตั้งแต่ ปกหน้า หลังปก คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง ภาคผนวก ปกหลัง ฯลฯ บันทึกเสียงชื่อแต่ละส่วน “ปกหน้า” “คำนำ” ... ด้วย
- ใส่เลขหน้าไปด้วย (กดปุ่ม Shift-Ctrl-g เติมเลข) ขณะอ่านทุกส่วนของหนังสือ
- ส่งออก (export) เป็นรูปแบบหนังสือเสียงระบบเดซี

การกำหนดค่า metadata

Name	Content
☒ dc:Language	th-TH
☒ dc:Publisher	สารคดี
☒ dc:Source	974-48408-3-8
☒ dc:Title	อารยธรรมลึกลับ
☒ dtb:narrator	วิษณุ เอื้อชูเกียรติ

Name: dc:Title
Content: อารยธรรมลึกลับ

Update [Dropdown Arrow]

- คลิกที่บรรทัดที่ต้องการกำหนดค่า
- พิมพ์ค่าลงในช่อง Content
- คลิก Update

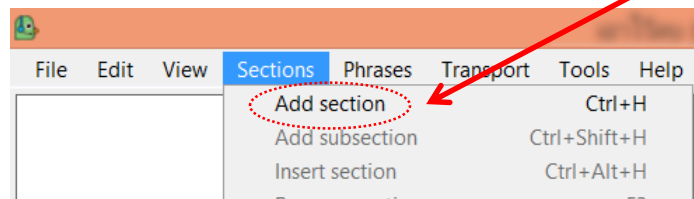
หากไม่เห็นหน้าต่าง metadata ให้เลือกเมนู View -> Show metadata view

ความหมายของ metadata

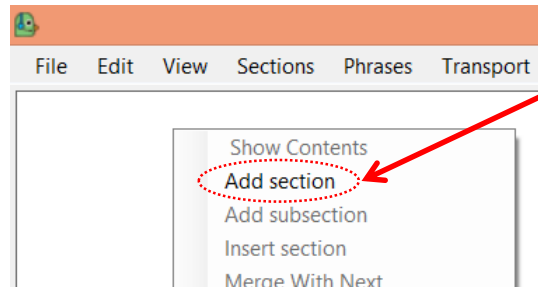
ชื่อ metadata	ความหมาย
dc:Creator	ผู้แต่ง ผู้แปล เช่น "ทมยันตี" "กิมย้ง/น. นพรัตน์"
dc:Identifier	ระบบใส่ให้ ไม่ต้องเปลี่ยน
dc:Language	"th-TH"
dc:Publisher	สำนักพิมพ์
dc:Source	ISBN
dc>Title	ชื่อหนังสือ
dtb:narrator	ชื่อผู้อ่าน (ถ้ามีหลายคน ใส่ต่อกันโดยคั่นด้วย ,)

การสร้าง section

- คลิก Sections ที่เมนูบาร์ แล้วคลิก Add section

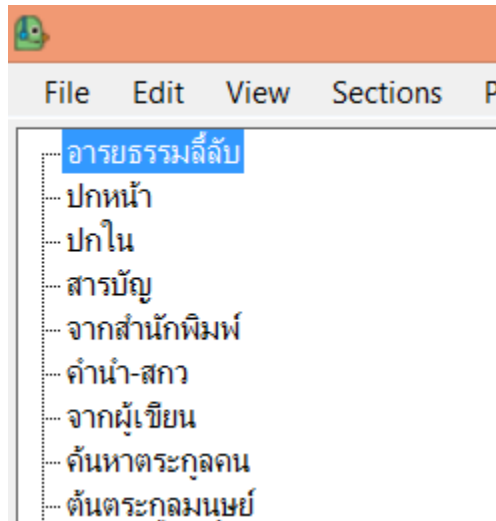

- หรือคลิกขวาบริเวณ TOC View แล้วคลิก Add section

- หรือกดปุ่ม Ctrl-H

ตัวอย่างการสร้างโครงหนังสือ

- **Section** แรกเป็นชื่อหนังสือ สำหรับอัดเสียงบอก รายละเอียดหนังสือ देखі ตามมาตรฐานของห้องสมุด คนตาบอดฯ
- ปกหน้า
- ปกใน
- ...
- บทที่ **1** ... สุดท้าย
- ปกหลัง

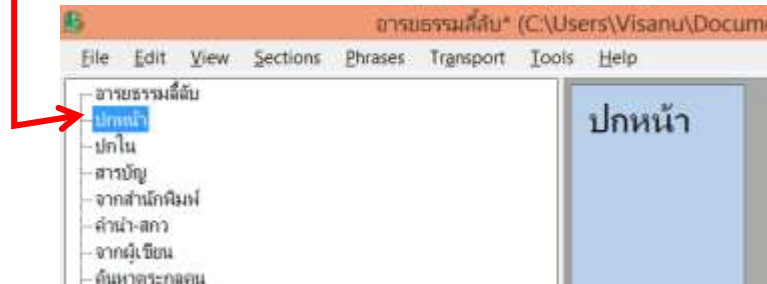

การจัดการ section

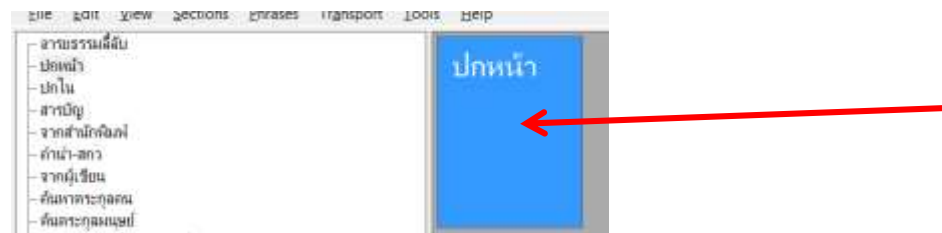
- **แทรกก่อน:** คลิกขวาที่ section เลือก insert section
- **แทรกหลัง:** คลิกขวาที่ section เลือก add section
- **ลบ:** คลิกที่ section กดปุ่ม Del
หรือ คลิกขวาที่ section แล้วเลือก Delete
- **ย้าย:** คลิกขวาที่ section แล้วเลือก cut แล้วคลิกที่ section เป้าหมายที่จะย้าย
แล้วคลิกขวา เลือก paste, paste before หรือ เลือก paste inside
- **เปลี่ยนชื่อ:** คลิกขวาที่ section เลือก Rename section หรือคลิกที่
section กดปุ่ม F2

วิธีนำเสียงเข้า section

- ดับเบิลคลิกที่ section ที่จะนำเสียงเข้า

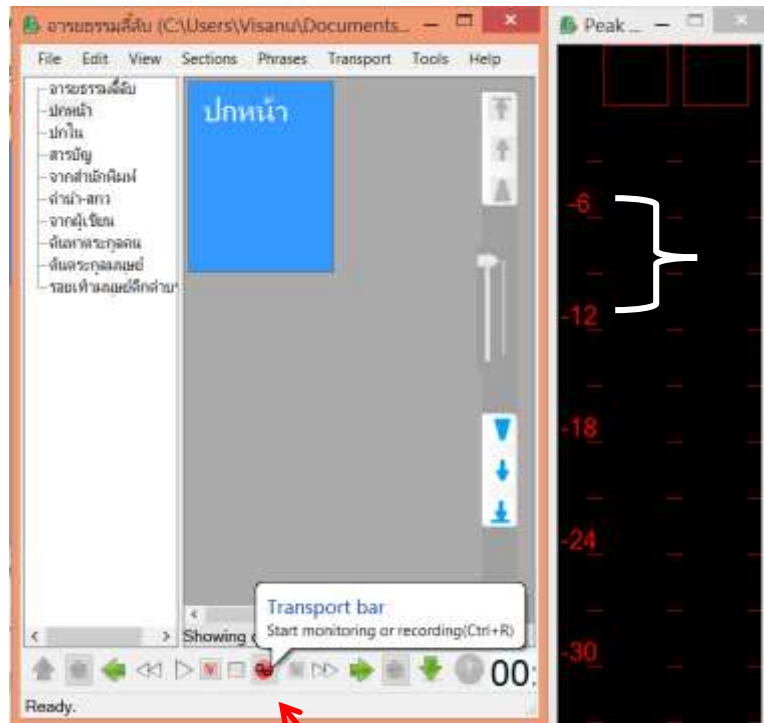
- คลิกที่ section ใน content view

- บันทึกเสียง หรือนำไฟล์เสียงเข้า

การบันทึกเสียง

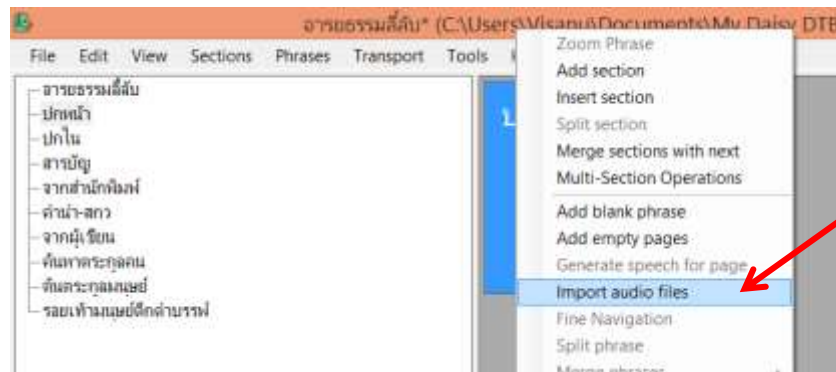
- เตรียมไมโครโฟน เปิด Peak meter (View -> Show peak meter)

- คลิกที่ปุ่มบันทึกเสียง
- คลิกครั้งแรกคือทดสอบระดับเสียง
- คลิกครั้งที่สองคือบันทึกเสียงจริง
- การกดปุ่ม **Ctrl-R** มีผลเท่ากัน
- พูดย่อไมโครโฟน ความดังควรอยู่ที่ **-12 ถึง -6**

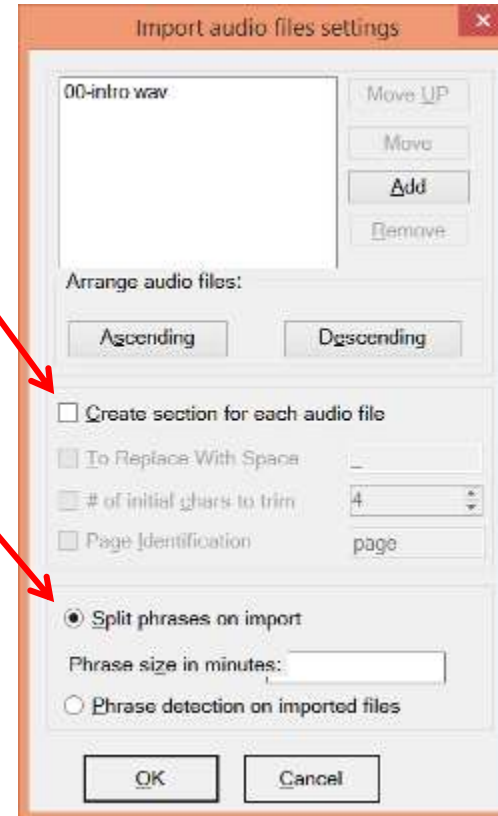
การนำไฟล์เสียงเข้า

- คลิกขวาที่ section ใน content view
- เลือก import audio file หรือกดปุ่ม Ctrl-I
- หน้าต่าง Open file จะเปิดให้เลือกไฟล์เสียงเข้า

เมื่อจะนำไฟล์เสียงเข้า section

- เมื่อเลือกไฟล์เสียงแล้ว เราต้องเลือกไม่ให้มีการสร้าง **section** สำหรับแต่ละไฟล์ที่เลือกนำเข้า
- และให้ **split phrase** ตามเวลาเป็นนาที มิฉะนั้นจะแยกถี่มาก
- เอามาแยกเองทีหลังดีกว่า

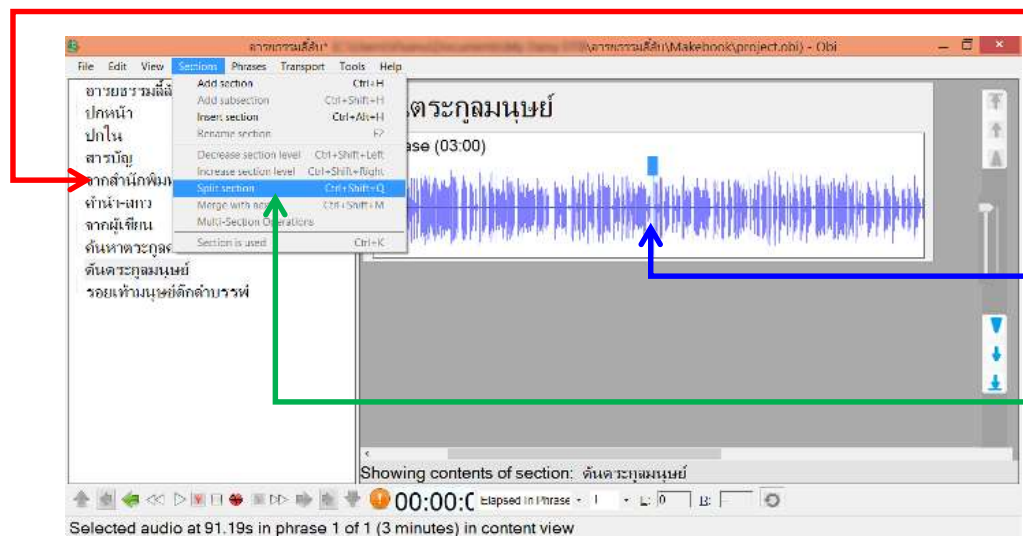

การจัดการ **phrase**

- เสียงที่บันทึกไว้ หรือถูกนำเข้าจากไฟล์เสียง อาจถูกแบ่ง **phrase** มาแล้ว หรือไม่ได้แบ่งไว้เลยก็ได้
- การจัดการ **phrase** ทำได้โดย
  - แบ่งเป็น **section** ใหม่
  - สร้าง **phrase** เปล่า
  - **copy, cut, paste**
  - **split, merge**
  - ลบ

การแบ่ง phrase เป็น section ใหม่

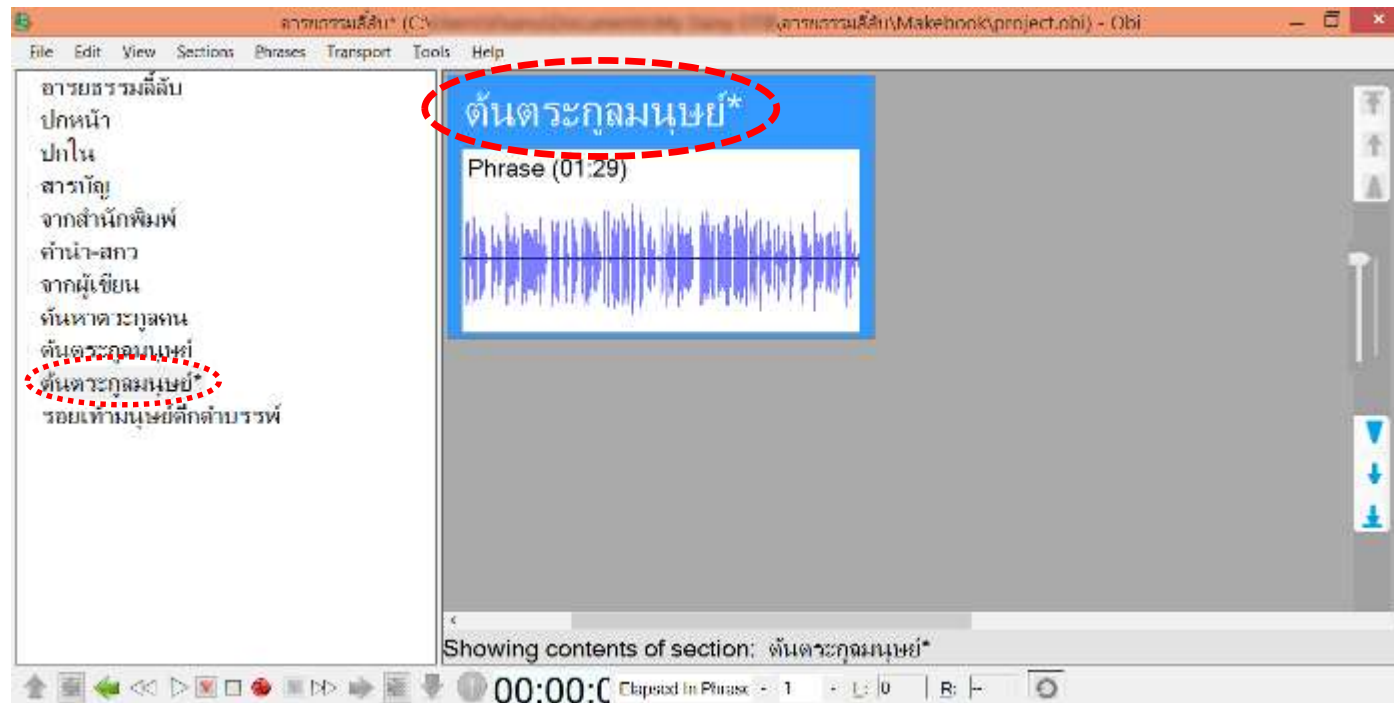
- เท่ากับการแบ่ง **phrase** เป็นสองส่วน สร้าง **section** ใหม่ด้วยชื่อปัจจุบัน เติม * แล้ว โอนครึ่งหลังไปไว้ใน **section** ใหม่

- ดับเบิลคลิก **section** ที่ต้องการแยก
- คลิกจุดที่จะแยก
- คลิกที่เมนู **Sections -> Split section**

Section ที่แยกแล้ว

- เปลี่ยนชื่อ section ด้วย F2 หรือ คลิกขวาที่ชื่อแล้วเลือก rename

การสร้าง phrase เปล่า

- สร้าง **phrase** เปล่าเพื่อบันทึกเสียงเพิ่ม หรือแก้ไขที่อ่านผิด
- คลิกที่เมนู **Phrases** -> Add blank phrase หรือ **Ctrl-B**
- ช่อง **phrase** จะถูกสร้างเพิ่มต่อจาก **phrase** ปัจจุบัน

- บันทึกเสียง หรือนำเข้าตามปกติ

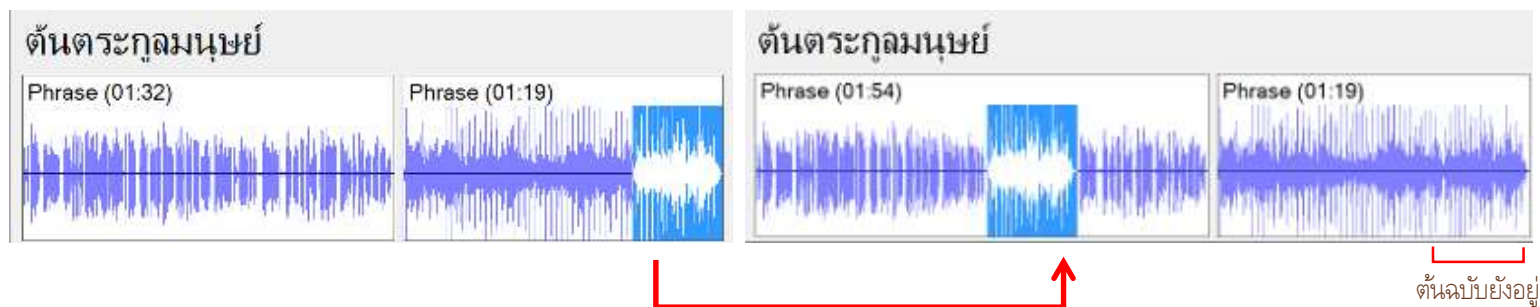
การจัดการ phrase

- เลือกส่วนของ **phrase** ที่ต้องการจัดการ
  - คลิกเลือก **phrase** (ถ้าคลิกแถบด้านบน จะเลือกได้ทั้ง **phrase**)
  - เลื่อนเมาส์ไปจุดเริ่มต้นที่กำหนด
  - กดปุ่มซ้ายของเมาส์ แล้วลากเมาส์ไปจนถึงจุดสิ้นสุดที่ต้องการ ปล่อยปุ่มซ้าย

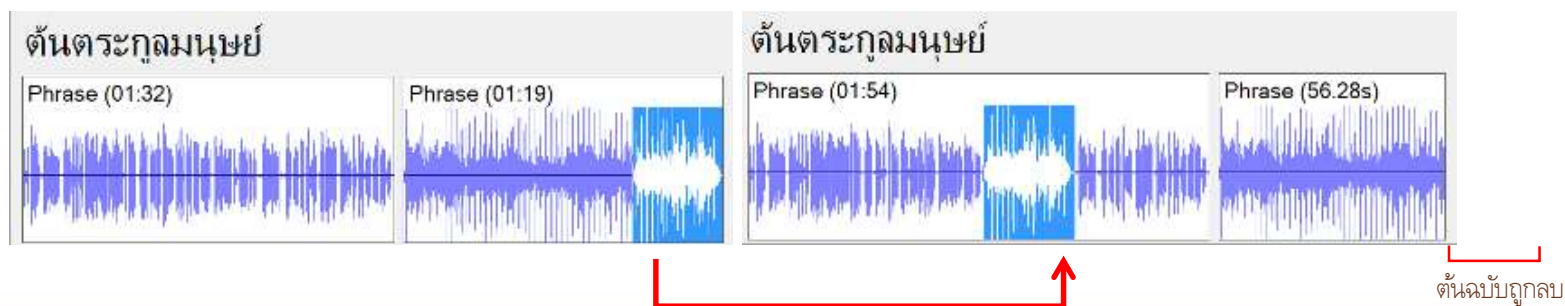
การใช้ copy - paste สำหรับ phrase

- คลิกขวาที่ **phrase** ที่เลือก แล้วคลิก **copy** / เลือกเมนู **Edit -> Copy** / กดปุ่ม **Ctrl-c**
- คลิกซ้ายที่จุดที่ต้องการวาง **phrase**
- คลิกขวาทันที คลิก **paste** / เลือกเมนู **Edit -> Paste** / กดปุ่ม **Ctrl-v**

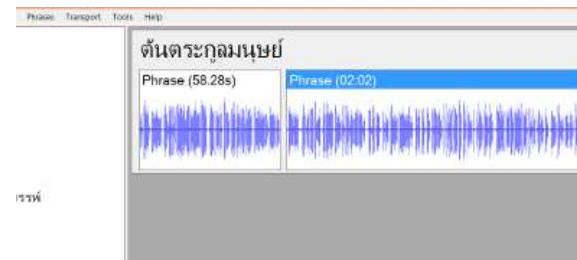
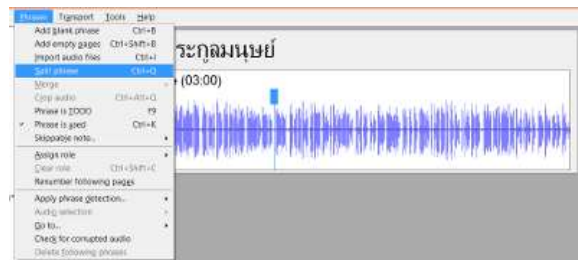
การใช้ cut - paste สำหรับ phrase

- คลิกขวาที่ **phrase** ที่เลือก แล้วคลิก **cut** / เลือกเมนู **Edit -> Cut** / กดปุ่ม **Ctrl-x**
- คลิกซ้ายที่จุดที่ต้องการวาง **phrase**
- คลิกขวาทันที คลิก **paste** / เลือกเมนู **Edit -> Paste** / กดปุ่ม **Ctrl-v**

การแยก (split) phrase

- สั่งจากเมนู Phrases -> Split phrase หรือกด Ctrl-q
- แยกจากจุดที่ต้องการ

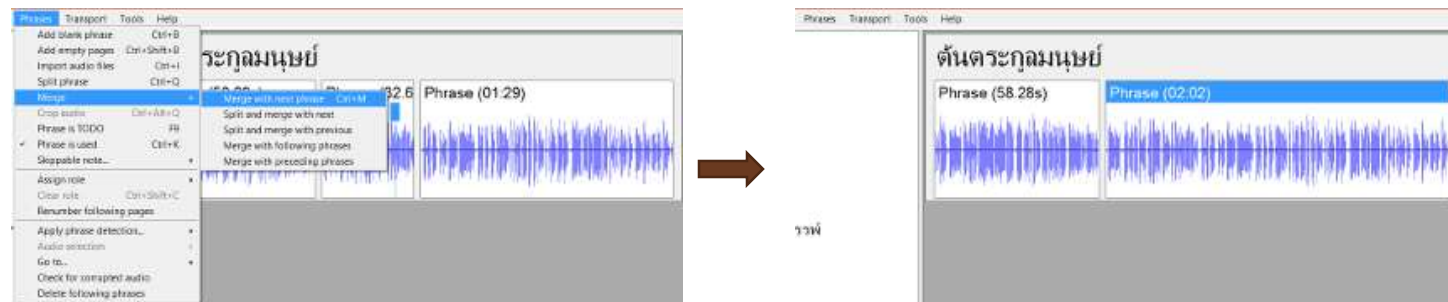

- แยกช่วงที่ต้องการ

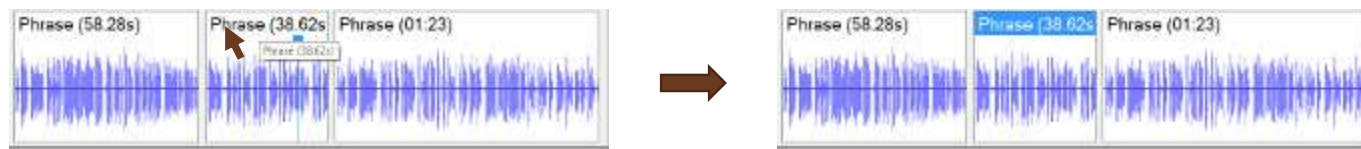
การรวม (merge) phrase

- เมนูรวม **phrase** มีหลายตัวเลือก ในนี้คือการรวมกับ **phrase** ต่อไปเท่านั้น
- คลิก **Phrases -> Merge -> Merge with next phrase** หรือกด **Ctrl-m**

การลบ phrase

- คลิกที่แถบด้านบนของ **phrase** จะมีแถบสีขึ้น

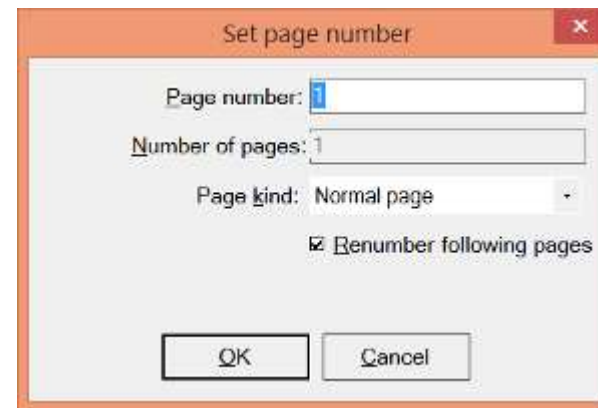
- กดปุ่ม **Del**

- ถ้าเลือกเมนู **Edit -> cut** หรือกด **Ctrl-x** จะเป็นการตัดไปวางที่
หลัง **phrase** อื่น ใน **section** เดียวกันหรือ **section** อื่นก็ได้

การกำหนดเลขหน้า วิธีแรก

- คลิกเลือก **phrase** ที่จะเป็น **phrase** แรกของหน้าใหม่
- วิธีแรก คลิกขวาที่ **phrase** ที่เลือกไว้ คลิก **Assign role** คลิก **page**

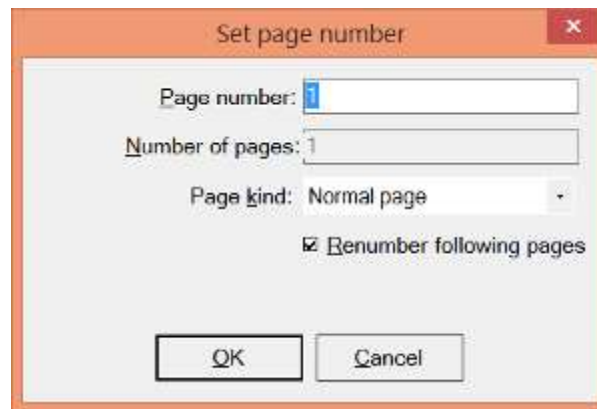

Front page
Normal page
Special page

การกำหนดเลขหน้า วิธีที่สอง

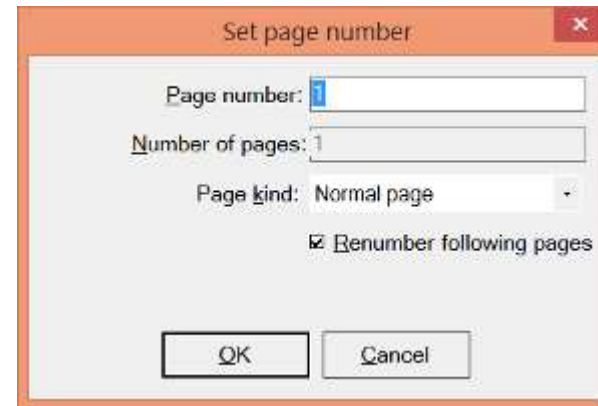
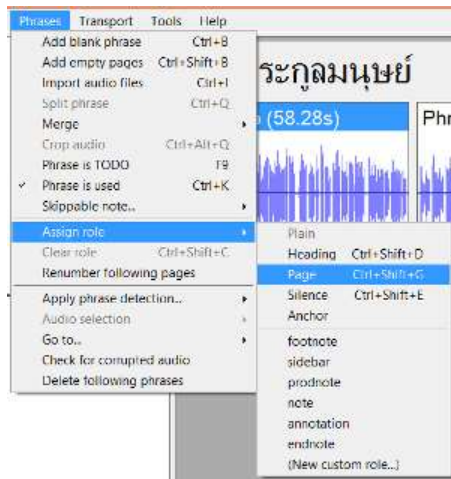
- คลิกเลือก **phrase** ที่จะเป็น **phrase** แรกของหน้าใหม่
- วิธีที่สอง กดปุ่ม **Shift-Ctrl-g** จะได้หน้าต่าง **Set page number** เช่นกัน

Front page
Normal page
Special page

การกำหนดเลขหน้า วิธีที่สาม

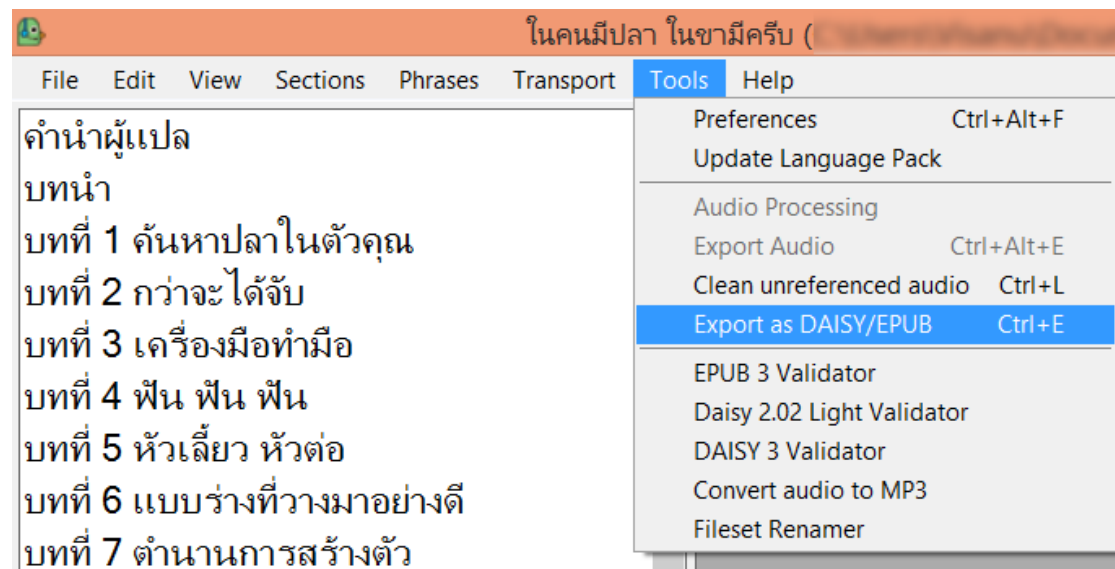
- คลิกเลือก **phrase** ที่จะเป็น **phrase** แรกของหน้าใหม่
- วิธีที่สาม เลือกเมนู **Phrase** คลิก **Assign role** คลิก **page**

Front page
Normal page
Special page

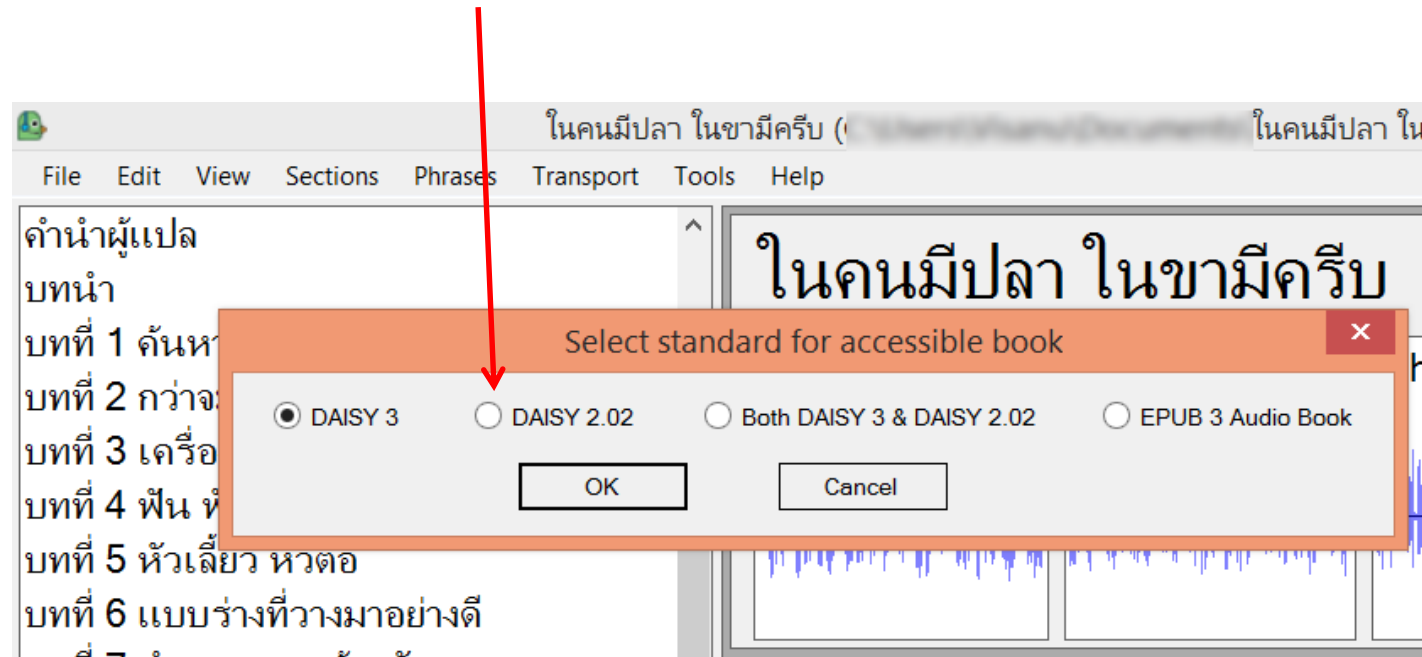
ถึงเวลาสร้างหนังสือเสียงระบบเดซี

- คลิกที่เมนู **Tools** เลือก **Export as DAISY/EPUB**

เลือกมาตรฐานหนังสือเสียงที่จะสร้าง

- คลิกที่ Daisy 2.02 แล้วคลิก OK

เลือกเข้ารหัสไฟล์เสียงเป็น MP3

- ในหน้าต่าง **Select export directory** ไม่ต้องแก้ที่เก็บไฟล์เดซี แต่ต้องคลิกเครื่องหมายถูกช่อง **encode audio file**

1. ถ้าไม่มีเครื่องหมายถูก
คลิกให้มันขึ้นมา

2. คลิกที่นี่
แล้วเลือก 128

3. คลิก OK เพื่อเริ่ม
สร้างหนังสือเสียง
ระบบเดซี 2.02
(รอนานมาก)

การเผยแพร่หนังสือเสียงระบบเดซีที่สร้างขึ้น

- สำหรับหนังสือเสียงที่สร้างจากโปรแกรม **Obi** หากไม่ได้เปลี่ยนไฟล์เดอร์จากที่ระบบสร้างให้โดยปริยาย ชุดไฟล์ **Daisy 2.02** จะอยู่ที่ไฟล์เดอร์ **DAISY 2.02 export**
- ทำสำเนาไฟล์ทั้งหมดในไฟล์เดอร์ **DAISY 2.02 export** ลงใน **CD** หรือส่งไปถึงผู้อ่านด้วยวิธีอื่น เพื่อเผยแพร่หนังสือเสียงระบบเดซี **NCC only** ที่เพิ่งสร้างขึ้น

จบ